

Voorjaarsnota 2016
WerkSaam Westfriesland

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Re-integratie	4
Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen	4
Wat willen we bereiken.....	4
Wat mag het kosten.....	5
Inkomen.....	6
Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen.....	6
Wat willen we bereiken.....	6
Wat mag het kosten.....	7
Bedrijfsvoering	10
Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen.....	10
Wat willen we bereiken.....	10
Wat mag het kosten.....	12
Plus, extra en overige taken.....	12
Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen.....	12
Wat willen we bereiken.....	12
Wat mag het kosten.....	15
Paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheersing	14
Financiële begroting.....	20
Bijlage 1: Investeringsbegroting 2016.....	20
Bijlage 2: Lijst van afkortingen.....	25
Bijlage 3: Overzicht Gemeenten	23

Inleiding

Aan de leden van het algemeen bestuur,

Voor u ligt de voorjaarsnota van WerkSaam Westfriesland. De voorjaarsnota informeert u tussentijds over de uitvoering van de begroting en de financiële stand van zaken bij WerkSaam.

Daarnaast informeren wij u over een aantal belangrijke beleidsontwikkelingen en afwijkingen ten opzichte van de primitieve begroting.

Het is en blijft ons streven om een goede uitvoering te geven aan de Participatiewet: wij begeleiden inwoners van Westfriesland naar werk, zorgen indien nodig voor een voorziening om werken mogelijk te maken, en als het echt niet anders kan bieden we beschut werk. Waar nodig bieden wij een aanvulling levensonderhoud. In die volgorde: werk-werken met voorziening-uitkering.

In het kader van iedere gewerkte dag is er één sturen wij niet alleen op uitkeringsaantallen maar ook op uitkeringslasten. Het is ons doel het aantal mensen met een gedeeltelijke uitkering te laten stijgen.

Bij de behandeling van de primitieve begroting is er een in de zienswijze naar voren gekomen dat gemeenten behoefte hadden aan een actualisatie van de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Deze is toegevoegd. Tot slot doen wij een actualisatie van de investeringsbegroting 2015.

Wij vragen u:

- de voorjaarsnota 2016 vast te stellen;
- akkoord te gaan met de wijziging van de begroting 2016;
- kredieten beschikbaar te stellen voor de in investeringsbegroting genoemde investeringen.

Hoorn, 11 mei 2016

Dagelijks bestuur,

De voorzitter,
A.J. de Jong

De directeur,
M.J. Dölle

Re-integratie

Het programma re-integratie omvat de re-integratie-inspanningen voor de werkzoekenden van WerkSaam in Westfriesland.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen

Wat willen we bereiken

De Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) zijn nagenoeg ongewijzigd ten opzichte van de primitieve begroting 2016.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Geen overschrijding van het re-integratiebudget	Beschikbare budget is taakstellend
10% meer plaatsingen dan in 2015	Inzet diverse instrumenten/activiteiten, zoals: <ul style="list-style-type: none">- Arbeidsfit/arbeidsgroei- Sollicitatietraining- Mobiliteitscentrum- Flexensie- Werkgeversbenadering- Jobcarving/bedrijfsscans- Loonkostensubsidie- Harrie helpt- MVO Westfriesland- Taalmeter
95% van alle cliënten beschikt over een plan van aanpak	Een systematische diagnose resulteert in een solide plan van aanpak. Alle cliënten (die kunnen werken) staan in Stekker 4, een gezamenlijk matchingsysteem van het UWV en WerkSaam
Indeling van alle cliënten op de participatieladder en doelladder	Met de Dariuz-methodiek bepaalt WerkSaam de positie op de participatieladder én de doelladder
Maximaal 32 beschutte werkplekken in 2016 (nieuwe instroom)	Beschut werken voor de meest kwetsbare cliënten organiseert WerkSaam binnen het eigen leerwerkbedrijf en daarbuiten.

Wat mag het kosten

Bedragen in * € 1.000	Primitieve begroting 2016	Voorjaars-nota 2016	Vershil
Ontvangen re-integratie gelden	3.472	3.472	0
Baten	3.472	3.472	0
Trajectkosten extern	-289	-27	-262
Couleur locale	-347	-347	0
Trajectkosten intern	-1.779	-1.779	0
Re-integratie kosten beschut werk	-252	-252	0
Dekking WSW Kosten	-804	-1.066	262
Lasten	-3.472	-3.472	0
Totaal Programma Re-integratie	0	0	0

Binnen het programma re-integratie zijn de baten en lasten aan elkaar gelijk. Het budget dat WerkSaam van de regiogemeenten als opdrachtgever ontvangt, is taakstellend.

Gemeenten ontvangen een binnen de algemene uitkering een integratie-uitkering sociaal domein, dit benutten zij voor re-integratie en de financiering van de (oude) WSW. Gemeenten maken dit budget over naar WerkSaam. Het budget wat zij ontvangen voor re-integratie valt onder het programma re-integratie.

Omdat de middelen die de gemeenten ontvangen voor de WSW niet voldoende zijn, worden tekorten op de WSW gedekt door het re-integratiebudget. Het stijgende tekort op de (oude) WSW activiteiten zorgt dus voor steeds meer druk op de integratie-uitkering sociaal domein, waardoor er steeds minder openblijft voor re-integratieactiviteiten. Zie voor meer informatie over de WSW het programma Inkomen.

In zijn totaliteit verandert het bedrag aan re-integratiemiddelen niet. Deze worden bijgesteld middels de circulaire van de algemene uitkering, meestal in mei en september.

Inkomen

Het programma inkomen bevat de inkomensvoorziening BUIG (wet Bundeling van Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten), de inkomensvoorziening Wsw en de activiteiten in het kader van de handhaving.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen

Wat willen we bereiken

De KPI's zijn aangepast ten opzichte van de primitieve begroting 2016.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Het bestand stijgt niet t.o.v. 2015	Inzetten op beperken instroom <ul style="list-style-type: none">• Beperken instroom; preventiequote van 20% (meldingen t.a.v. aanvragen); voor jongeren luidt de preventiequote 30%:• Streng aan de Poort, goede diagnose en voorlichting.• Alle nieuwe cliënten krijgen een sluitende aanpak.• Jongeren zonder startkwalificatie screenen op scholingsplicht en begeleiden naar scholing, dan wel tijdelijk werk. Vergroten uitstroom
Beëindigen ten onrechte verstrekte uitkeringen (5%)	Fraudesignalering en hoogwaardige handhaving
In alle regiogemeenten teveel verstrekte of ten onrechte verstrekte uitkeringen terugvorderen of verhalen.	Debiteurenadministratie voeren, rekening houdend met de beperkte draagkracht door woon- en zorglasten
Stimuleren zelfstandig ondernemerschap	Gelijke inspanning als in 2015
Meer plaatsingen voor mensen uit de doelgroep van de Participatiewet met arbeidsvermogen die niet het wettelijk minimumloon kunnen verdienen.	75 plaatsingen met loonkostensubsidie

In de ontwerpbegroting 2016 hebben wij de ambitie aangegeven de uitkeringslasten te beperken met 4%. Naar aanleiding van de hoge instroom, die ook landelijk te zien is, is deze ambitie niet meer haalbaar. Op het moment van opstellen van deze voorjaarsnota ligt het totale bestand van WerkSaam rond de 3.270. De ambitie van gemiddeld 2.840 staat fors onder druk. Hierdoor zijn wij genoodzaakt onze ambitie bij te stellen. De nieuwe KPI is dan ook; het bestand stijgt niet t.o.v. 2015.

Wij willen bereiken dat zoveel mogelijk mensen deelnemen (participeren) in de samenleving. Onze focus ligt dan ook niet alleen op het aantal cliënten, maar ook op de uitkeringslast. Iedere gewerkte dag is er één. Het doel is het aantal mensen met een gedeeltelijke uitkering, omdat zij deels voor hun eigen inkomen kunnen zorgen, te laten stijgen zodat de uitkeringslast daalt.

Wat mag het kosten

Bedragen in * € 1.000	Primitieve begroting 2016	Voorjaarsnota 2016	Vershil
BBZ			
Ontvangen BBZ	1.405	1.405	0
Baten	1.405	1.405	0
BBZ Kapitaalverstrekking	-753	-753	0
BBZ Levensonderhoud	-467	-467	0
BBZ onderhoudzoekskosten	-185	-185	0
Lasten	-1.405	-1.405	0
Totaal BBZ	0	0	0

Beschut Werk			
Loonkostensubsidie Beschut werk	489	489	0
Toegevoegde waarde/doorbelasting programma bedrijfsvoering	209	209	0
Baten	698	698	0
Beschut werken kosten	-698	-698	0
Lasten	-698	-698	0
Totaal Beschut Werk	0	0	0

BUIG			
Ontvangen eigen bijdrage BUIG	1.067	1.179	-112
Ontvangen rijksbijdrage BUIG	39.779	42.125	-2.346
Ontvangen terug ontvangsten	682	682	0
Baten	41.528	43.986	-2.458
WWB uitkeringslasten	-39.073	-40.369	1.296
BBZ starters	-215	-215	0
IOAW uitkeringslasten	-1.498	-2.484	986
IOAZ uitkeringslasten	-253	-253	0
Loonkostensubsidie	0	-176	176
Loonkostensubsidie Beschut werk	-489	-489	0
Lasten	-41.528	-43.986	2.458
Totaal BUIG	0	0	0

WSW			
Dekking WSW kosten uit re-integratiebudget	804	1.066	-262
Ontvangen rijksbijdrage WSW	15.138	15.138	0
Baten	15.942	16.204	-262
WSW personeelskosten	-15.942	-16.204	262
Lasten	-15.942	-16.204	262
Totaal WSW	0	0	0

Totaal Programma Inkomen	0	0	
---------------------------------	----------	----------	--

Bijstellingen Voorjaarsnota

Bbz

Baten:

De totale baten van de Bbz zijn ongewijzigd maar binnen de baten zijn wel verschuivingen:

Bbz	Primitieve begroting	Voorjaarsnota	Vershil
Baten			
Bbz 75% deel	583.912	583.912	-
Bbz vast bedrag (25%)	148.657	91.911	-56.746
Bbz terugvordering	441.450	441.450	-
Bbz 90% overige kosten	168.950	166.050	-2.900
Bbz Bijdrage gemeente	61.531	121.177	59.646
Totaal Baten	1.404.500	1.404.500	-
Lasten			
Bbz levensonderhoud	-467.000	-467.000	-
Bbz krediethypotheek	-753.000	-753.000	-
Bbz onderzoekskosten	-184.500	-184.500	-
Totaal lasten	-1.404.500	-1.404.500	-1.404.500
Saldo	-	-	-

De eigen bijdrage van de gemeenten vormt de sluitpost, aangezien de lasten zijn niet gewijzigd.

- **Rijksbijdrage:** De primitieve begroting is uitgegaan van de voorlopige budgetten 2015. Inmiddels zijn de voorlopige budgetten 2016 bekend geworden. Het budget wordt berekend als percentage van het aandeel van de gemeente in de totale landelijke uitkeringsuitgaven Bbz van het jaar t-2.

Gemeente	Voorlopig budget Bbz in B2015	Voorlopig Bbz Budget 2016	Vershil
Drechterland	15.933	6.231	-9.702
Enkhuizen	3.545	9.139	5.594
Hoorn	26.345	30.290	3.945
Koggenland	65.750	5.491	-60.259
Medemblik	26.368	25.499	-869
Opmeer	6.146	6.023	-123
Stede Broec	4.570	9.238	4.668
Totaal	148.657	91.911	-56.746

- **Indicatieve normbaten:** Binnen de financieringssysteem van het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) zijn de baten van gemeenten op verstrekt bedrijfskapitaal genormeerd. Voor WerkSaam heeft dit geen invloed vanwege de financieringsafspraken die zijn vastgelegd in de GR, maar voor de declaratie voor de gemeenten aan het rijk heeft dit invloed. Indien een gemeente in het jaar meer baten op bedrijfskapitaal realiseert dan de voor deze gemeente geldende normbaten mag de gemeente het verschil zelf houden. Indien een gemeente in het jaar minder baten realiseert dan de normbaten, dient deze gemeente het verschil zelf op te lossen. De indicatieve normbaten wordt 1 keer per jaar gepubliceerd (sept /okt). Voor 2015 golden de volgende indicatieve normbaten:

Indicatieve normbaten 2015 Bbz	
Gemeente	Bedrag
Drechterland	35.319
Enkhuizen	13.177
Hoorn	88.651
Koggenland	66429
Medemblik	148.441
Opmeer	18.309
Stede Broec	28.585

BUIG

Baten:

- Rijksbijdrage: De primitieve begroting is uitgegaan van de voorlopige budgetten 2015. Inmiddels zijn de nadere voorlopige budgetten 2016 (publicatie april 2016) bekend geworden. Budgetverdeling vindt voor Hoorn en Medemblik plaats volgens objectief verdeelmodel. Voor de overige gemeenten deels historische en deels objectief.

Gemeente	Nader voorlopig budget 2015	Nader voorlopig budget 2016	Vershil
Drechterland	€ 1.672.755	€ 1.744.442	€ 71.687
Enkhuizen	€ 4.337.260	€ 4.631.504	€ 294.244
Hoorn	€ 21.770.960	€ 23.475.725	€ 1.704.765
Koggenland	€ 2.041.493	€ 1.896.220	€ -145.273
Medemblik	€ 6.213.688	€ 6.266.844	€ 53.156
Opmeer	€ 1.105.212	€ 1.147.030	€ 41.818
Stede Broec	€ 2.637.187	€ 2.963.291	€ 326.104
Totaal	€ 39.778.555	€ 42.125.056	€ 2.346.501

- Eigen bijdrage gemeenten: De eigen bijdrage per gemeente is het verschil tussen de verwachte lasten en de verwachte baten (rijksbijdrage en terugontvangsten). Door de wijziging in lasten en de rijksbijdrage wijzigt het bedrag wat de gemeenten moeten bijdragen dan wel terugbetalen. Dit verschilt per gemeente. Voor de uitsplitsing per gemeente, zie de bijlage.

Lasten:

- Aantal cliënten: De primitieve begroting 2016 gaat uit van 2.880 cliënten. Door de verhoogde instroom eind 2015 en begin 2016 zijn wij genoodzaakt dit aantal bij te stellen. Hierboven heeft u kunnen lezen dat de KPI is aangepast. De uitgaven worden berekend op een gemiddeld aantal van 3.152 cliënten totaal.; hierdoor stijgen de lasten. In de primitieve begroting 2016 gingen wij uit van een gemiddelde uitkeringslast van € 14.500. Inmiddels is bekend geworden dat landelijk een gemiddelde van € 13.717 voor het jaar 2016 wordt gehanteerd (macrobudget). De daling is te verklaren door de invoering van de kostendelersnorm in 2015.
- IOAW: In 2015 kwam naar voren dat de begroting per abuis geen rekening hield met de component loonheffing. Dit is hersteld; het gaat hier om een structurele aanpassing; hierdoor stijgen de lasten.
- Loonkostensubsidie: De Participatie wet introduceerde loonkostensubsidie als nieuw instrument. Voor 2016 verbindt WerkSaam ook een ambitie aan de inzet van loonkostensubsidie. Hierdoor stijgen de lasten.

WSW

Lasten:

- Op grond van de nieuwe CAO ontvangen medewerkers eenmalig een uitkering van € 325, inclusief werkgeverslasten een bedrag van € 360. Hierdoor stijgen de totale lasten met € 215.000.
- Op grond van de nieuwe CAO van de WSW stijgen de loonkosten met 0,33%, hierdoor stijgen de lasten met € 42.000.
- Als kans kan worden meegenomen dat er discussie is over de transitievergoeding. Een mogelijkheid is dus dat de begrote lasten voor 2016 zullen dalen met ongeveer € 200.000 omdat de verplichting om deze vergoeding uit te keren in een aantal gevallen zal vervallen. Deze landelijke discussie is nog niet afgerond en daarom niet financieel verwerkt.

Baten:

- De baten zijn in deze voorjaarsnota niet aangepast, omdat gemeenten deze bijstelling pas kunnen zien in de meicirculaire 2016. Het Rijk heeft wel aangekondigd de Cao-afspraken te verwerken in de integratie-uitkering sociaal domein.

Bedrijfsvoering

Het programma bedrijfsvoering gaat over de kosten die samenhangen met de uitvoering van de programma's re-integratie en inkomen met inbegrip van de werkinfrastructuur die WerkSaam gebruikt voor de arbeidsontwikkeling van mensen. Ook de opbrengsten van de commerciële activiteiten staan in dit programma vermeld.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen

Wat willen we bereiken

De KPI's zijn ongewijzigd ten opzichte van de primitieve begroting 2016.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Realiseren van een minimale toegevoegde waarde commerciële activiteiten ad € 6.276.000	Op peil houden van de productiviteit van extern geplaatste SW-medewerkers. De inrichting van de Leer-werkbedrijven beter laten aansluiten bij de mogelijkheden in de markt en de leerbehoeften van de doelgroep.
Ziekteverzuim: 4% personeel algemeen en 10,6% Wsw-medewerkers	Verzuimbegeleiding, meer aandacht voor de rol van het management.
1% besparen op de bedrijfskosten t.o.v. 2015 (exclusief salariskosten)	De bedrijfsmiddelen en processen continue monitoren en daar waar mogelijk budgetten naar beneden bijstellen.
10% minder gegronde bezwaarschriften t.o.v. 2015	Meer inzet op het gebied van voorlichting, ondersteuning bij de aanvraagprocedure, oplossingsgerichte benadering.

Wat mag het kosten

Bedragen in * € 1.000	Primitieve begroting 2016	Voorjaars-nota 2016	Vershil
Netto bijdrage gemeenten uitvoeringskosten	5.363	6.066	-703
Toegevoegde waarde	6.275	6.611	-336
Financieringstekort Beschut werk	0	-209	209
Doorbelaasting kosten re-integratie	1.779	1.779	0
Doorbelaasting Interne Loonkosten Plus taken	129	187	-58
Baten	13.546	14.434	-888
Personeelskosten	-11.607	-12.234	627
Inhuur derden	-100	-194	94
Opleidingen	-174	-199	25
Overige bedrijfslasten	-2.675	-2.797	122
Afschrijvingen	-892	-902	10
Rente	5	-5	10
Afrekening Bonus Malus	0	0	0
Lasten	-15.443	-16.331	888
Totaal Programma Bedrijfsvoering	-1.898	-1.898	0
Dekking uit reserves	1.898	1.898	0
Saldo	0	0	0

Baten:

- De netto bijdrage van de gemeenten voor de uitvoeringskosten stijgt. De netto bijdrage is de sluitpost van het programma bedrijfsvoering. De stijging van de bijdrage heeft voornamelijk te maken met de stijging van de lasten voor personeel en deels door de overige bedrijfslasten. Zie hieronder voor een verklaring.
- De toegevoegde waarde stijgt door de gunning van de diverse activiteiten van de Westfrieze gemeenten aan WerkSaam.
- De interne doorbelasting van loonkosten voor de plustaken is in n de primitieve begroting per abuis niet meegenomen. Dit is gerepareerd in de Voorjaarsnota.

Lasten:

- De personeelslasten (inclusief inhuur) stijgen door de toevoeging van personeel door:
 - Gunning diverse activiteiten van de Westfrieze gemeenten (hier staat ook een stijging van de toegevoegde waarde tegenover)
 - De inzet van personeel voor diverse plustaken en andere externe financieringsbronnen (hier staat ook een stijging van de interne doorbelasting tegenover)
 - Uitbreidingswensen van personeel door een stijging van het bestand en knelpunten in de bedrijfsvoering die zijn gebleken in 2015. De formatie-uitbreiding voor de stijging van het bestand is incidenteel verwerkt.

De personeelsopbouw is als volgt in beeld te brengen:

	Begroot aantal FTE - Primitief	Uitbreidingswensen/ Gunning activiteiten	Begroot aantal FTE -VJN
Totaal WerkSaam	188,7	10,9	199,6

- De CAO voor ambtelijk personeel is nog in voorbereiding, omdat hier nog geen overeenstemming is, is dit niet verwerkt in deze voorjaarsnota.
- De overige bedrijfslasten stijgen met name door de kosten van de ICT. In diverse managementrapportages en in de jaarrekening is naar voren gekomen dat de lasten op ICT te laag zijn begroot.

Plus, extra en overige taken

Dit programma gaat over de extra taken die WerkSaam op verzoek van en voor rekening van de regiogemeenten uitvoert.

Re-integratie en inkomensverstrekking vormen, naast de bedrijfsvoering, de hoofdtaken van WerkSaam. De GR biedt gemeenten de mogelijkheid om deze taken te intensiveren of om WerkSaam extra of plustaken uit te laten voeren. Het gaat hierbij om opdrachten van individuele gemeenten. Om goed inzicht te geven in deze taken is er voor gekozen om deze in de begroting zichtbaar te maken door ze op te nemen in een eigen programma.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen

Wat willen we bereiken

De KPI's zijn ongewijzigd ten opzichte van de primitieve begroting 2016.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Juiste verstrekking aanvullende norm op de uitkering levensonderhoud voor jongeren voor alle Westfrieze gemeenten	Uitvoeren beleid van de individuele gemeenten.
Juiste verstrekking bijzondere bijstand in het kader van de BBZ	Dit is formeel geen plustaak, maar het verstrekken van woonkostentoeslag en het geven van een vergoeding voor een eventuele arbeidsongeschiktheidsverzekering zijn zo verweven met de uitvoering van de BBZ dat deze taak wel door WerkSaam wordt uitgevoerd.
Uitvoeren debiteurenbeleid bijzondere bijstand	Uitvoeren van de in 2015 gemaakte afspraken met de individuele gemeenten over het debiteurenbeleid voor de bijzondere bijstand.
Deelname aan de gebiedsteams van de gemeente Hoorn	Inzet van drie medewerkers voor de gebiedsteams
Extra inzet re-integratietrajecten voor de inwoners van de gemeenten Hoorn	Trajecten voor ZZP-ers, nuggers, jongeren en 45-55-jarigen worden via WerkSaam aanbesteed of door WerkSaam zelf uitgevoerd.

De inhouding en doorbetaling van collectieve ziektekostenvergoeding is formeel geen plustaak, maar een activiteit die gemeenten voorheen uitvoerden in het kader van de bijzondere bijstand. Voor een drietal gemeenten worden hier in dit kader activiteiten verricht, maar hier worden geen kosten voor doorbelast.

Wat mag het kosten

Bedragen in * € 1.000	Primitieve begroting 2016	Voorjaarsnota 2016	Vershil
PT Incidentele baten	20	473	-453
Baten BB i.h.k.v. BBZ	0	40	-40
Baten BB Belast	0	184	-184
Baten inzet in wijkteams gemeenten	109	113	-4
Ontvangsten BB	0	153	-153
Baten	129	963	-834
PT Incidentele lasten	-20	-473	453
BB i.h.k.v. BBZ	0	-40	40
BB Belast	0	-184	184
Inzet in wijkteams gemeenten	-109	-113	4
Doorbetaling ontvangsten BB	0	-153	153
Lasten	-129	-963	834
Totaal Programma Plus, extra en overige taken	0	0	0

In de primitieve begroting is niets gevuld door het ontbreken van referentiecijfers. Er is op basis van de jaarrekening 2015 een inschatting gemaakt voor deze onderdelen. Voor zover sprake van een structurele taak is deze raming structureel doorgevoerd.

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen gaat over de vraag in hoeverre WerkSaam middelen kan vrijmaken om tegenvallers op te vangen. Hierbij wordt een relatie gelegd tussen: de financiële risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en de middelen waarover de WerkSaam beschikt of kan beschikken om risico's af te dekken (weerstandscapaciteit). Risico's moeten uiteraard goed in beeld zijn. Ook neemt WerkSaam beheersmaatregelen om de kans en/of de impact van risico's te verkleinen. De genomen beheersmaatregelen staan daarom bij de risico's.

(Bedragen x € 1.000)	1-1-2016	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	31-12-2016
Alg. reserve	2.879	1.137			4.016
Best. reserve in mind. van bijdrage gemeenten	1.750			1.750	0
Best. reserve huisvesting	4.041			148	3.893
Best. reserve verlofrisico	202		0	0	202
Bestemmingsreserve sectorplan regio NHN	159		0	159	0
Best. reserve transitie Wsw	4			4	0
Gerealiseerd resultaat	1.137	-1.137			0
Totaal	10.172	-	0	2.061	8.111

Bestemmingsreserves

WerkSaam kent verschillende bestemmingsreserves. Onttrekkingen aan deze reserves komen ten gunste van de programmarekeningen.

1. Bestemmingsreserves ter vermindering van de gemeentelijke bijdrage

Inzet van deze reserve biedt de mogelijkheid om de gemeentelijke bijdrage voor de bedrijfsvoering in de jaren 2015 en 2016 te verlagen.

2. Bestemmingsreserve huisvesting

Deze reserve is gevormd tijdens het realiseren van het pand op Dampten 26 te Hoorn. Gebruik van deze reserve stelt WerkSaam in staat om de jaarlijkse afschrijvingskosten te compenseren.

3. Bestemmingsreserve verlofrisico

Deze bestemmingsreserve is gevormd voor het verlofrisico dat WerkSaam loopt met zijn gedetacheerde medewerkers. Voorheen was hier een verplichting voor opgenomen. Omdat deze commerciële benadering niet goed past binnen de BBV is nu voor een bestemmingsreserve gekozen.

Onder verlofrisico wordt verstaan het door WerkSaam niet beïnvloedbare verlof van de gedetacheerde en niet het verlof van de ambtenaren die de gedetacheerde begeleiden.

Omdat vanaf 2015 de WSW populatie zal afnemen door overheidsmaatregelen, zal ook de omvang van het hierboven beschreven verlofrisico afnemen. Op basis van deze ontwikkelingen hebben wij in 2015 geen toevoeging/onttrekking gemuteerd.

Wij zullen de bestemmingsreserve Verlofrisico als gevolg hiervan dan ook de komende 10 jaar gelijkmatig laten vrijvallen. Hierover zullen wij in 2016 een voorstel aan het bestuur voorleggen.

4. Bestemmingsreserve transitie Wsw

Deze reserve is in 2015 besteed/vrij gevallen. Het restant saldo ad € 4.000 valt in 2016 vrij.

Risico's

De risico's bij WerkSaam Westfriesland bestaan uit financiële risico's én niet financiële risico's. Niet financiële risico's kunnen wel degelijk een negatief effect hebben op de bedrijfsvoering en de (programma) doelstellingen van een organisatie. Hoewel deze risico's geen (directe) relatie hebben met het weerstandsvermogen, vermelden we deze wel, ook vanwege het integrale karakter van risicomangement.

Niet financiële risico's

Dit risico is direct van invloed op de kwaliteit van de bedrijfsvoering en dienstverlening.

Betreft	Risico beschrijving	Mogelijke gevolgen	Beheersmaatregelen
Wijziging bedrijfsvoering	De gemeenten als opdrachtgevers stellen andere prioriteiten bij de inzet van de integratie-uitkering Sociaal Domein. Dit resulteert in een herverdeling van gelden (zie ook financieel risico gemeenten). Dit leidt niet alleen tot financiële risico's voor gemeenten, maar ook voor WerkSaam want lopende re-integratie activiteiten kunnen niet meer op de bestaande voet worden bekostigd en uitgevoerd.	Dit leidt tot andere dienstverlening (kwantitatief en kwalitatief) en imagoschade (klanten en burgers)	In beeld brengen wat voorgenomen koerswijziging van regiogemeenten betekent voor de opdrachtuitvoering door WerkSaam en de dienstverlening aan klanten en werkgevers.

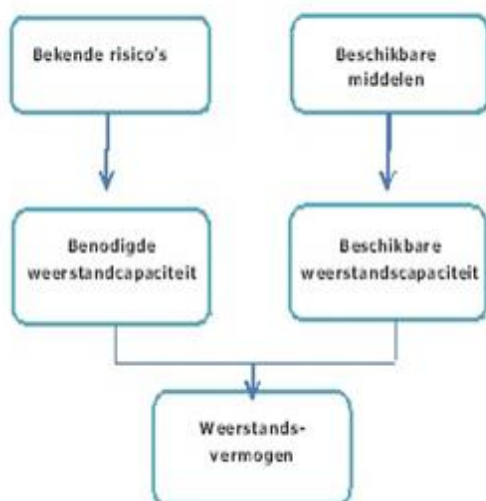
Financiële risico's

Betreft	Risico beschrijving	Mogelijke gevolgen	Beheersmaatregelen
Voorfinanciering kosten	Indien de regiogemeenten niet of niet tijdig betalen moet WerkSaam Westfriesland uitgaven voorfinancieren. Tevens zijn mogelijke (verklaarbare) begrotingsoverschrijdingen pas achteraf declarabel.	Tot dat moment dient WerkSaam deze uitgaven voor te financieren.	De algemene reserve dient als financiële buffer om (tijdelijk) de extra kosten en betalingsachterstanden op te kunnen vangen.
Re-integratie	Voor re-integratieactiviteiten heeft WerkSaam een taakstellend budget. Daarnaast wordt het tekort WSW gedekt binnen het re-integratiebudget, van te voren is dit niet exact in te schatten. De ruimte voor re-integratieactiviteiten is zeer beperkt. Onze huidige systemen bevatten momenteel geen verplichtingenadministratie. Er wordt hard gewerkt om dit te realiseren. In de processen is sturing op verplichtingen geborgd.	Er is een kans dat het budget wordt overschreden. Omdat het budget taakstellend is, kan dit niet verrekend worden met de Westfriesse gemeenten.	Er wordt strak gestuurd op uitgaven middels de maandelijkse rapportage. De algemene reserve dient als financiële buffer om de overschrijding op te kunnen vangen en de nodige re-integratie trajecten uit te kunnen voeren.
Commerciële activiteiten	Vermindering commerciële activiteiten en daarmee verlaging van de Toegevoegde Waarde (minder dekking van kosten). Daarnaast zijn wij afhankelijk van een aantal grote klanten. De commerciële activiteiten van WerkSaam Westfriesland omvatten o.a. groenonderhoud, schoonmaken etc. voor gemeenten, overheidsinstellingen en bedrijven.	De oorzaak van de vermindering kan liggen in verslechterde economische conjunctuur en (daardoor) minder opdrachten van de gemeenten (zie ook financieel risico gemeenten). Dit betekent dat WerkSaam Westfriesland de verminderde inkomsten zelf (tijdelijk) moet opvangen.	De algemene reserve dient als financiële buffer om (tijdelijk) tegenvallers in de Toegevoegde waarde op te vangen.
Schommelingen binnen de bedrijfsvoering	In deze begin fase van de organisatie en mede door de mogelijke gevolgen van het sociaal akkoord en invloeden van buitenaf kunnen grote schommelingen zich voordoen binnen de bedrijfsvoering.	Schommelingen in de bedrijfsvoering worden doorbelast aan de Westfriesse gemeenten.	De algemene reserve dient als financiële buffer om de schommelingen op te kunnen vangen zodat de bijdrage van de Westfriesse gemeenten geen schommelingen kent.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de meerjarenbegroting is en geeft inzicht in de financiële draagkracht van WerkSaam Westfriesland bij onvoorziene gebeurtenissen. Een sluitende meerjarenbegroting zonder toereikende buffer betekent dat elke onvoorziene financiële tegenvaller direct dwingt tot bezuinigen om toch te komen tot een structureel sluitende begroting.

Hoe groot de weerstandscapaciteit moet zijn, is afhankelijk van de actuele risico's die WerkSaam Westfriesland loopt. Het gaat met name om risico's die niet anderszins zijn te ondervangen. Reguliere risico's – risico's die zich regelmatig voordoen en die veelal vrij goed meetbaar zijn – maken geen deel uit van de risico's in de paragraaf weerstandsvermogen. De weerstandscapaciteit bestaat uit inzetbare middelen om tegenvallers op te vangen.

Aanwezige weerstandscapaciteit en gewenste minimale omvang weerstandsvermogen

De verhouding tussen de weerstandscapaciteit en de financiële risico's, en daarmee het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in een verhoudingscijfer (ratio), die de uitkomst is van de volgende formule:

Ratio weerstandsvermogen = beschikbare weerstandscapaciteit : benodigde weerstandscapaciteit

Voor de beoordeling van dit verhoudingscijfer gebruikt WerkSaam de waarderingstabel van het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (samengesteld in samenwerking met de Universiteit in Twente).

Waardering	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,4 < x < 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 < x < 1,4	Voldoende
D	0,8 < x < 1,0	Matig
E	0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

WerkSaam streeft naar een gezond weerstandsvermogen. Dit betekent dat op basis van de gehanteerde waarderingstabel minimaal sprake moet zijn van factor 1.

Uitgaande van het weerstandsvermogen 2015 ziet de huidige weerstandscapaciteit er als volgt uit:

Weerstandscapaciteit ultimo 2015 (bedragen x € 1.000)	
Stand algemene reserve	2.879
Nog te bestemmen resultaat 2016	1.137
Benodigde weerstandscapaciteit	3.890
Beschikbare weerstandscapaciteit	4.016
Ratio	1,03

Qua waardering komt de weerstandscapaciteit van WerkSaam Westfriesland uit op "voldoende". Het optredende financiële risico kan tijdelijk worden opgevangen met de algemene reserve. WerkSaam gebruikt de algemene reserve als financiële "buffer" voor dit risico. Ook omdat kostenoverschrijdingen en de verminderde inkomsten niet zijn te kwantificeren, maar wel een (tijdelijk) negatief doorwerken naar het weerstandsvermogen.

De benodigde weerstandscapaciteit wordt als volgt berekend:

Berekening t.b.v. het weerstandsvermogen				
Risico's	kans	impact	Benodigd weerstandsvermogen	Toelichting
Voorfinanciering kosten	10%	€ 11.138.000	€ 1.113.000	Maximaal twee maanden van 6 mlj. per maand
Taakstelling re-integratie budget	15%	€ 3.472.000	€ 520.000	Complexiteit uitputting re-integratie budget. Daarnaast ontbreekt een verplichtingen administratie
Commerciële activiteiten	15%	€ 1.991.000	€ 298.000	Risico op het wegvallen van grote klanten
Commerciële activiteiten	5%	€ 2.147.000	€ 107.000	Risico op de overige klanten (niet zijnde de gemeenten)
Schommelingen bedrijfsvoering	3%	€ 15.444.000	€ 1.852.000	Gevolgen van het sociaal akkoord, hogere of lagere instroom waardoor aanpassing personeelsbestand. Dit bezien over een periode van 4 jaar betreffende de bedrijfsvoering kosten.
Totaal:			€ 3.890.000	

Signalering risico's voor deelnemende gemeenten

Er zijn (financiële) risico's van WerkSaam Westfriesland die, ondanks alle inspanningen van WerkSaam deze te verkleinen, voor rekening komen voor de regiogemeenten. Deze komen niet in de weerstandsparagraaf van WerkSaam Westfriesland voor.

Dit doet afbreuk aan het principe van integraal risicomanagement. Daarom noemt WerkSaam de (belangrijkste) risico's die effect kunnen hebben op de financiële huishouding c.q. bedrijfsvoering van de regiogemeenten. Deze risico's kunnen de regiogemeenten vervolgens opnemen in de weerstandsparagraaf van hun eigen gemeente. Hoe zien die risico's eruit?

Betreft	Risico beschrijving	Mogelijke gevolgen	Beheersmaatregelen
Stijging klantenbestand WWB (BUIG gelden)	Hogere kosten door stijging van het aantal mensen dat een beroep doet op bijstand voor levensonderhoud.	Hogere kosten. Kwantificering en impact per gemeente verschillend.	Preventief optreden bij de Poort. Ontwikkelingen aan de deelnemende gemeenten periodiek rapporteren en hen, indien van toepassing, ondersteunen bij het opvragen van extra geldmiddelen via de vangnetregeling.
Open einde regeling BBZ	Hogere kosten door stijging van het aantal zelfstandigen dat een beroep doet op bijstand.	Hogere kosten. Kwantificering en impact per gemeente verschillend.	Blijven monitoren doelgroep BBZ door WerkSaam Westfriesland en tijdig afwijkingen signaleren aan gemeenten.
Lonen Wsw	Daling rijksvergoeding voor lonen Wsw'ers en Cao-stijgingen.	Hogere kosten. Kwantificering en impact per gemeente verschillend.	Sturen op een zo laag mogelijk subsidieresultaat (het verschil tussen subsidie en loonkosten) door personeelskosten zo laag mogelijk te houden; invloed is zeer beperkt. De ontwikkelingen worden periodiek aan de deelnemende gemeenten gerapporteerd.
Verdeling integratie-uitkering Sociaal Domein	De integratie uitkering sociaal domein is onderdeel van de algemene uitkering. Gemeenten kunnen dus beslissen om niet het volledig beschikbare bedrag beschikbaar te stellen voor re-integratieactiviteiten.	Een vermindering van de re-integratiebijdrage leidt niet tot verlaging van de apparaatskosten van WerkSaam Westfriesland. Dit kan ook leiden tot meer BUIG-uitgaven.	In beeld brengen wat de voorgenomen koerswijziging van regiogemeenten betekent voor de opdrachtuitvoering van WerkSaam en de dienstverlening richting de klanten en werkgevers.
Commerciële opdrachten Westfriesse gemeenten	Vermindering commerciële activiteiten.	De verminderde inkomsten hebben een negatief effect op de kosten van de bedrijfsvoering.	WerkSaam levert inspanningen om de begrote toegevoegde waarde te realiseren. Ontwikkelingen aan de deelnemende gemeenten periodiek rapporteren.
Invoering vennootschapsbelastingplicht	Per 1 januari 2016 wordt de belastingplicht voor overheidsinstanties ingevoerd.	Hogere kosten voor de bedrijfsvoering. Kwantificering en impact per gemeente verschillend.	Advies ingewonnen. Nu in afwachting van een reactie van de belastingdienst.
Beschut werk	Cliënten in beschut werk worden volgens de landelijke financieringssysteem geacht 30% van hun loonkosten te realiseren als toegevoegde waarde. In de praktijk is dit niet het geval.	Hogere kosten voor de bedrijfsvoering. Kwantificering en impact per gemeente verschillend.	WerkSaam levert inspanningen om de begrote toegevoegde waarde te realiseren. Ontwikkelingen aan de deelnemende gemeenten periodiek rapporteren.

Aansprakelijkheid deelnemende gemeenten

Op basis van de gemeenschappelijke regeling (artikel 33) dienen de opdracht gevende gemeenten ervoor te zorgen dat WerkSaam steeds aan al haar financiële verplichtingen kan voldoen en dus over voldoende middelen beschikt.

Financiële begroting

Omschrijving (Bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting 2016	VJN 2016	Vershil
Re-integratie			
Baten	3.472	3.472	0
Lasten	-3.472	-3.472	0
Saldo	0	0	0
Inkomen			
Baten	59.335	62.293	-2.958
Lasten	-59.335	-62.293	2.958
Saldo	0	0	0
Bedrijfsvoering			
Baten	13.546	14.433	-887
Lasten	-15.444	-16.331	887
Saldo	-1.898	-1.898	0
Plus, extra en overige taken			
Baten	129	963	-834
Lasten	-129	-963	834
Saldo	0	0	0
Exploitatieresultaat			
Baten	1.898	1.898	0
Lasten	0	0	0
Saldo	1.898	1.898	0
Bedrijfsresultaat			
Baten	78.380	83.059	-4.679
Lasten	-78.380	-83.059	4.679
Saldo	0	0	0

Bijlage 1: Investeringsbegroting 2016

Investeringsoverzicht 2016 bedragen in €					
Bedrijf/Afdeling	Omschrijving		Begroting	VJN	Vershil
Staf & Management totaal	Diverse ICT	AN/AV	490.000	502.000	12.000
	Diverse huisvesting en vervoer algemeen gebruik	AN/AV	54.500	204.500	150.000
Facilitaire dienst totaal	Aanschaffingen/vervangen vervoersmiddelen en inventaris	AN/AV	163.000	162.500	-500
BRS totaal	Vervangen vervoersmiddelen	AN/AV	404.000	404.000	-
Verpakken totaal	Magazijn verbeteringen en vervangen inventaris werkruimte	AN/AV	110.000	410.000	300.000
Arbeidsbemiddeling totaal	Diverse werk- en transportmiddelen	AN/AV	78.000	78.000	-
Totaal investeringen			1.299.500	1.761.000	461.500

Hieronder treft u een nadere toelichting op de investeringsbehoefte in 2016:

De ICT investeringen hebben betrekking op uitbreiding van de functionaliteiten van een aantal automatiseringssystemen alsmede vervanging van bestaande applicaties die hun technische en/of economische levensduur hebben bereikt. De vervanging van de huidige ERP-software samen met de verbetering van de inrichting van de software voor de uitkeringenadministratie spelen hier een belangrijke rol.

De investeringen in huisvesting betreffen de aanpassing en (her)inrichting van een aantal ruimtes in ons gebouw. Door deze aanpassingen kunnen we onze dienstverlening aan onze uitkeringsgerechtigden verder verbeteren en professionaliseren. Ook kunnen we hiermee de groei van het aantal personen, die werkzaam zijn op de Dampten, binnen het beschikbare oppervlakte beter faciliteren. Ten behoeve van de diverse afdelingen is verder vervanging van een paar bedrijfsauto's gepland.

De investeringen bij de afdelingen BRS (BuitenRuimteService), Verpakken en Arbeidsbemiddeling betreffen voornamelijk de vervanging van machines, apparatuur en vervoermiddelen, die ingezet worden voor de commerciële activiteiten van WerkSaam. Vervanging vindt plaats op het moment dat een actief zijn technische of economische levensduur heeft bereikt. In een aantal gevallen wordt ook in nieuwe activa geïnvesteerd in verband met het starten van nieuwe en/of uitbreiden van bestaande commerciële activiteiten. Dit is het geval bij de afdeling Verpakken. De investering in een verpakkingsmachine is een voorbeeld hiervan. Deze investering was oorspronkelijk in 2015 gepland maar niet uitgevoerd. Deze investering wordt hierdoor verschoven naar 2016.

Bijlage 2: Lijst van afkortingen

AP	Ambtelijk personeel
Arbo	Arbeidsomstandigheden
AWBZ	Algemene wet bijzondere ziektekosten
BUIG	Wet Bundeling Uitkering Inkomensvoorzieningen Gemeenten
BVV	Besluit begroting en verantwoording
Bbz	Besluit Bijstand Zelfstandigen
B.V.	Besloten Vennootschap
BW	Begeleid Werken
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
DMS	Document Management System
Fte	Fulltime equivalent
GR	Gemeenschappelijke Regeling
HR	Human Resource
HRM	Human Resource Management
IOAW	Inkomensvoorziening voor Oudere en Gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werknemers
IOAZ	Wet inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandigen
KAM	Kwaliteit, Arbo en Milieu
KPI	Kritische Prestatie Indicator
MBU	Met Behoud van Uitkering
MT	Managementteam
Se	Standaard eenheden
SW	Sociale werkvoorziening
SZW	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
TW	Toegevoegde waarde
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemers Verzekeringen
Wajong	Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten
WML	Wet minimumloon
WP	Werkpartner
WSW	Wet sociale werkvoorziening
WVA	Wet vermindering afdracht loonbelasting en sociale premies

Bijlage 3: Overzicht Gemeenten 2016

2016	Gemeente	Drechterland	Enkhuizen	Hoorn	Koggenland	Medemblik	Opmeer	Stede Broec	Totaal
	Omschrijving								
Re-integratie	Baten	103.106	412.607	2.119.301	94.002	423.940	69.934	248.857	3.471.747
	Lasten	-103.106	-412.607	-2.119.301	-94.002	-423.940	-69.934	-248.857	-3.471.747
	Bijdrage	0	0	0	0	0	0	0	0
Inkomen									
BUIG	Baten - Rijk	1.744.442	4.631.504	23.475.725	1.896.220	6.266.844	1.147.030	2.963.291	42.125.056
	Baten - Terugontvangsten	15.000	4.000	520.000	18.500	88.000	12.000	24.400	681.900
	Lasten	-1.940.639	-4.804.324	-22.836.443	-2.240.722	-6.793.382	-1.692.954	-3.677.083	-43.985.547
	sub-totaal	-181.197	-168.820	1.159.282	-326.002	-438.538	-533.924	-689.392	-1.178.591
BBZ	Baten	101.544	50.389	271.290	215.891	482.749	49.173	112.288	1.283.324
	Lasten	-125.000	-52.000	-260.000	-274.000	-505.000	-54.000	-134.500	-1.404.500
	sub-totaal	-23.456	-1.611	11.290	-58.109	-22.251	-4.827	-22.212	-121.176
WSW	Baten - Rijk	1.328.915	1.841.568	5.928.404	1.033.752	2.431.675	398.926	2.174.555	15.137.795
	Baten - Re-integratiebudget	93.588	129.692	417.505	72.802	171.250	28.094	153.142	1.066.073
	Lasten	-1.422.503	-1.971.260	-6.345.909	-1.106.554	-2.602.925	-427.020	-2.327.697	-16.203.868
	sub-totaal	0	0	0	0	0	0	0	0
Beschut Werk	Baten	39.950	63.450	361.900	37.600	108.100	21.150	65.800	697.950
	Lasten	-39.950	-63.450	-361.900	-37.600	-108.100	-21.150	-65.800	-697.950
	sub-totaal	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal programma inkomen	Bijdrage	-204.653	-170.431	1.170.572	-384.111	-460.789	-538.751	-711.604	-1.299.767
Plustaken	Baten	0	14.000	806.728	14.000	86.000	16.000	26.000	962.728
	Lasten	0	-14.000	-806.728	-14.000	-86.000	-16.000	-26.000	-962.728
	Bijdrage	0	0	0	0	0	0	0	0
Bedrijfsvoering	Bruto bijdrage	442.179	809.302	3.980.290	465.894	1.274.368	265.949	578.052	7.816.034
	Vrijval reserve	157.500	210.000	682.500	96.250	297.500	61.250	245.000	1.750.000
	Bijdrage	284.679	599.302	3.297.790	369.644	976.868	204.699	333.052	6.066.034

Bijdrage bedrijfsvoering 2016 (VJN)		-284.679	-599.302	-3.297.790	-369.644	-976.868	-204.699	-333.052	-6.066.034
Bijdrage bedrijfsvoering 2016 (primitief)		-244.889	-526.478	-2.939.231	-328.156	-862.194	-180.768	-281.037	-5.362.754
Verschil		-39.790	-72.824	-358.559	-41.488	-114.674	-23.931	-52.015	-703.280